

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Pavla Tomana na neverejnom zasadnutí konanom 20. decembra 2012 v Bratislave v trestnej veci obvineného **L. B. a spol.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 100/1996 Z.z. (ďalej už len „Tr. zák.“) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného S. S. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. apríla 2011, sp. zn. 5To 4/2011, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov z 21. júla 2010, sp. zn. 31T 207/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. S. **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 21. júla 2010, sp. zn. 31T 207/2008, bol o.i. obvinený S. S. uznaný vinným z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom sčasti dokonanej podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (**bod 2/ rozsudku**), a to na tom skutkovom základe, že

obžalovaní L. B., A. H. a S. S. dňa 2. októbra 1997 asi o 02.30 hod., po predchádzajúcej dohode v zmysle pokynov inej osoby v úmysle usmrtiť J. H. tak, že po výzve „Polícia“ vykopol obžalovaný S. S. vchodové dvere bytu na K. ulici č. X. v K., v priestoroch ktorého sa nachádzal J. H. spolu s P. K. a P. P., vnikol spolu s nebohým K. S. do bytu a obaja ihneď začali strieľať z troch druhov bližšie nezistených strelných zbraní, ráže 9 mm prinesených na tento účel K. S., pričom jednou zo zbraní bol pravdepodobne samopal juhoslovanskej výroby zn. Agram 2000, kal. 9 mm Luger, zatiaľ čo obžalovaní A. H. a L. B. stáli na chodbe obytného domu č. X. na K. ulici a zabezpečovali obžalovaných S. S. a K. S.

a po ich odchode z bytu vošiel do tohto bytu skontrolovať výsledok streľby aj A. H.; následkom streľby utrpel P. K. viacnásobné strelné poranenia hlavy, brucha a chrbta s poúrazovým poškodením mozgu, pľúc a čreva, na následky ktorých ihneď zomrel, a J. H. sa počas streľby podarilo z bytu ujsť vyskočením z okna.

Za to bol odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák., § 29 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 15 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. do III. nápravno výchovnej skupiny.

O odvolaní obvineného S. S. ako i iných spoluobvinených proti vyššie uvedenému rozsudku rozhodol Krajský súd v Prešove 13. apríla 2011 rozsudkom, sp. zn. 5To 4/2011, takým spôsobom, že tento podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. dovolateľa na rovnakom skutkovom základe a pri rovnakej právnej kvalifikácii (avšak upravenej právnej vete) odsúdil podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov, pre výkon ktorého ho zaradil do III. nápravno výchovnej skupiny (§ 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák.).

Dňa 24. augusta 2011 bolo prvostupňovému súdu doručené dovolanie obvineného S. S., podané prostredníctvom jeho obhajcu a smerujúce proti obom vyššie spomenutým rozhodnutiam, kde tento ako dovolacie dôvody uviedol dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide pritom o naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tak toto vidí obvinený predovšetkým v tom smere, že zo strany oboch konajúcich súdov bola v danom trestnom konaní akceptovaná výpoveď obv. A. H. z prípravného konania (ako v podstate jediný „usvedčujúci“ dôkaz), ktorú však tento nepotvrdil vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní. Má za to, že v predmetnom prípade ide o zásadný rozpor medzi jeho výpoveďou z hlavného pojednávania a prípravného konania, ktorý nebol súdmi náležite odstránený. Takýmto ich postupom bola následne flagrantne porušená zásada kontradiktórnosti konania pred súdom, majúca oporu v teraz platnom Trestnom poriadku, vyjadrujúca úmysel zákonodarcu prejednať vec pred nezávislým súdom, pri zachovaní ústavnej zásady rovnosti strán.

K zásadnému porušeniu práva na obhajobu došlo však podľa názoru obvineného tiež aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupovali tak, aby zistili náležité skutkový stav

veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Tieto sú pritom zo zákona povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. por.).

A napokon v súvislosti s daným dovolacím dôvodom namietal obvinený i to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je voči jeho osobe nepreskúmateľné a zmätočné, pričom tiež aj v právnej vete tohto rozsudku (str. 4) pri uvádzaní trestného činu porušovania domovej slobody absentuje jednoznačné a nezameniteľné označenie právnej normy, pod ktorú bola uvedená skutková podstata trestného činu subsumovaná.

Vo vzťahu k druhému uplatnenému dovolaciemu dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) uviedol potom obvinený v prvom rade tú skutočnosť, že tak ako prezentoval už počas celého trestného konania, on sa na vražde P. K. a pokuse o vraždu J. H. nezúčastnil.

Čo sa týka pritom skutkovej vety oboch napadnutých rozsudkov, tak v tejto je podľa jeho názoru nesprávne ustálené, že pred samotným skutkom mali obvinení dostať pokyn od neznámej osoby usmrtiť J. H., na podklade ktorého malo následne dôjsť k dohode o spôsobe jeho realizácie. V konaní vedenom Okresným súdom Prešov, sp. zn. 5T 6/2006, na podklade vtedy podanej obžaloby bola totiž stotožnená osoba, v zmysle pokynov ktorej mal byť J. H. usmrtený a tou bol nesporne M. Č., voči ktorému bolo trestné sťaženie z dôvodu podľa § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por. zastavené. Je preto v rozpore s logickým výkladom, prečo uvedená zásadná skutočnosť nebola pojatá i do skutkovej vety napadnutého rozsudku. Predmetný nedostatok má potom priamy vplyv i na správne posúdenie skutku vo vzťahu k jeho osobe.

Z dôvodov vyššie uvedených preto obvinený S. S. záverom dovolaciemu súdu navrhol postupom podľa § 383 Tr. por. určiť termín verejného zasadnutia, podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vysloviť porušenie zákona v ust. § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por. v jeho neprospech, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. oba napadnuté rozsudky zrušiť a napokon podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vec prikázať okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Zároveň pritom uvedenou cestou dovolací súd požiadal, aby mu tento podľa § 380 ods. 4 druhá veta Tr. por. odložil výkon trestu odňatia slobody uložený rozsudkom krajského súdu.

Dňa 24. októbra 2011 bolo na Okresný súd Prešov doručené i písomné vyjadrenie prokurátora k podanému dovolaniu, z ktorého obsahu je zrejmé, že tento považuje právoplatný rozsudok krajského súdu vo všetkých svojich výrokoch za vecne správny a zákonný. Námietky a argumentácie obvineného prezentované v dôvodoch dovolania boli už v podstate i predmetom odvolania, pričom odvolací súd sa s nimi podrobne zaoberal a aj vysporiadal v napadnutom rozsudku. Okrem toho tieto sú podľa jeho názoru zamerané len na revíziu skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazných prostriedkov a ich nesprávne konečné vyhodnotenie z hľadiska ustálenia viny. S ohľadom na to preto navrhol podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva

minister spravodlivosti.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál, pričom vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. považuje za potrebné uviesť v prvom rade tú skutočnosť, že námietky v tomto smere uvedené boli zo strany obvineného uplatnené už skôr, a teda podmienka uvedená v ust. § 371 ods. 3 Tr. por. bola v tomto prípade splnená.

Pokiaľ ide potom o samotné právo na obhajobu, tak toto treba v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Základom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Zákon však pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nepredpokladá každé jeho porušenie, ale len porušenie zásadného charakteru. Takýmto zásadným porušením práva na obhajobu sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Ďalej dovolací súd s ohľadom na námietky obvineného upozorňuje tiež na tú skutočnosť, že právo obvineného na obhajobu nemôže byť porušené tým, že súd, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.), hodnotí dôkazy ináč než je predstava obvineného, a rovnako tak za takéto porušenie nemožno považovať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by tomu tak bolo, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (viď k tomu i *uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 7/2011*).

Keďže v danom konaní už revízia skutkových zistení a záverov neprichádza do úvahy, nie je možné ani účinne namietať spôsob, akým sa súdy nižších stupňov vysporiadali

s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili. Uvedené otázky (skutkového charakteru) sú z predmetu skúmania dovolacieho súdu vylúčené.

Aj napriek vyššie uvedenému treba však na margo výhrad obvineného poznamenať tú okolnosť, že oba sudy sa v danom prípade v odôvodnení svojich rozsudkov riadne vypořádali s tým, prečo uverili práve výpovedi obv. H. z prípravného konania a prečo teda práve túto jeho prvú verziu skutkového priebehu považovali za pravdivú. Za účelom posúdenia zákonnosti a následnej procesnej použiteľnosti tohto dôkazu boli navyše vypočítaní i viacerí v danej veci konajúci vyšetrovatelia, ako aj svedok L. S., pod tlakom ktorého mal takto vypovedať. Až po zhodnotení všetkých zadovážených dôkazov v ich vzájomnej súvislosti sudy napokon dospeli k záveru o hodnovernosti tejto výpovede.

Navyše za správne a v súlade so zásadou bezprostrednosti (§ 2 ods. 19 Tr. por.) je potrebné považovať i to, že potom čo obvinený A. H. vypovedal na hlavnom pojednávaní dňa 28. apríla 2009 ku skutku 2/ obžaloby v nezhode s tým, čo uviedol vo svojej skoršej výpovedi, bola mu na odstránenie týchto rozporov v súlade s ust. § 258 ods. 4 Tr. por. na návrh prokurátorky prečítaná zápisnica o tejto jeho skoršej výpovedi z prípravného konania (z 1. apríla 2005). Uvedený postup predstavuje pritom zákonom dovolenú výnimku zo zásady ústnosti.

Okrem už spomenutých zásad boli však v predmetnom konaní dodržané i ďalšie zásady trestného konania, typické pre súdne konanie.

Čo sa týka potom druhého dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak už z jeho znenia je zrejmé, že tento je daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ako už bolo viackrát zmienené, z dôvodu viazanosti zisteným skutkom tak, ako bol ustálený súdmi nižších stupňov, iba s poukazom na nesprávne či neúplné skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno predmetný dovolací dôvod vyvodzovať.

Opäť však nedá tunajšiemu súdu nedodať, že vypustenie M. Č. zo skutkovej vety napadnutého rozsudku (skutok 2/) a následne jej tomu zodpovedajúce upravenie bolo správnym a zákonným dôsledkom toho, že uznesením Krajského súdu v Prešove z 24. apríla 2007, sp. zn. 6 To 43/2006, bolo z dôvodu uvedeného v § 9 ods. 1

písm. g/ Tr. por. trestné stíhanie voči jeho osobe právoplatne zastavené (pretože tak ustanovuje medzinárodná zmluva).

A na záver treba tiež uviesť, že aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutok tak, ako bol ustálený prvostupňovým súdom a následne bezo zmeny akceptovaný súdom odvolacím (skutok 2/), zodpovedá všetkým zákonným znakom skutkových podstát príslušných trestných činov, a bol teda v predmetnom prípade správne právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. sčasti dokonaný, sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení bolo preto rozhodnuté tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 20. decembra 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová